



Amendement Lid Meiland (HELDER) Schrappen automatische koppeling schulden/diagnoses aan ongeschiktheid

De gemeenteraad van Noordwijk;

In vergadering bijeen op donderdag 4 juni 2026;

Wijzigt Verordening Jeugdhulp Noordwijk 2026 als volgt:

Oorspronkelijke tekst:

- Artikel 18 lid 2 sub b: “Een budgethouder of een budgetbeheerder wordt in beginsel niet in staat geacht de aan een pgb verbonden taken verantwoord te kunnen uitvoeren als sprake is van één of meer van de volgende omstandigheden:
 1. Schuldenproblematiek;
 2. Ernstige verslavingsproblematiek;
 3. Aangetoonde fraude, in de zin van opzettelijke misleiding om financieel voordeel te verkrijgen, begaan in de 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag;
 4. Een aanmerkelijke verstandelijke beperking;
 5. Een ernstig psychiatrisch ziektebeeld;
 6. Een vastgestelde, blijvende cognitieve stoornis;
 7. Het onvoldoende in staat zijn om, al dan niet met ondersteuning, de aan het pgb verbonden rechten en verplichtingen te begrijpen en na te komen, waarbij niet is geborgd dat met ondersteuning, vertegenwoordiging of budgetbeheer een verantwoord beheer van het pgb mogelijk is;
 8. Het niet verkrijgen van een Verklaring Omtrent het Gedrag.”

Wordt gewijzigd in:

- Artikel 18 lid 2 sub b: “Een budgethouder of budgetbeheerder wordt in beginsel niet in staat geacht de aan een pgb verbonden taken verantwoord te kunnen uitvoeren als sprake is van één of meer van de volgende omstandigheden:
 - 1. Aangetoonde fraude, in de zin van opzettelijke misleiding om financieel voordeel te verkrijgen, begaan in de 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag;
 2. Het onvoldoende in staat zijn om, al dan niet met ondersteuning, de aan het pgb verbonden rechten en verplichtingen te begrijpen en na te komen, waarbij niet is geborgd dat met ondersteuning, vertegenwoordiging of budgetbeheer een verantwoord beheer van het pgb mogelijk is.”

- “De beoordeling van PGB-vaardigheid vindt individueel, proportioneel en op basis van feitelijke bekwaamheid plaats. Ondersteuning vanuit vertegenwoordigers of het sociaal netwerk wordt hierbij meegewogen.”

Toelichting

Deze wijziging borgt maatwerk, voorkomt generieke uitsluiting van kwetsbare groepen, indirecte discriminatie en onterechte uitsluiting van inwoners die wel degelijk in staat zijn een persoonsgebonden budget verantwoord te beheren.

De huidige formulering bevat een aantal omstandigheden die op voorhand een zwaar vermoeden creëren dat een budgethouder of budgetbeheerder niet PGB-vaardig zou zijn. Daarbij gaat het onder meer om schuldenproblematiek, verslavingsproblematiek, psychiatrische aandoeningen, verstandelijke beperkingen, cognitieve beperkingen en het ontbreken van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).

Hoewel deze omstandigheden in individuele situaties relevant kunnen zijn, zeggen zij op zichzelf onvoldoende over de vraag of iemand daadwerkelijk in staat is de aan een PGB verbonden taken verantwoord uit te voeren. De Jeugdwet verlangt een individuele beoordeling van de feitelijke bekwaamheid van de budgethouder en niet een beoordeling op basis van diagnose, beperking of persoonlijke omstandigheden alleen.

Een ouder met schulden kan uitstekend in staat zijn een PGB te beheren. Hetzelfde geldt voor een ouder met een psychiatrische aandoening, een verstandelijke beperking of een vorm van ondersteuning vanuit het sociaal netwerk. Omgekeerd biedt het ontbreken van dergelijke omstandigheden geen garantie dat iemand daadwerkelijk PGB-vaardig is. De relevante vraag is daarom niet welke diagnose of beperking iemand heeft, maar of het beheer van het PGB verantwoord kan plaatsvinden.

Daarnaast wordt onvoldoende rekening gehouden met het feit dat de Jeugdwet uitgaat van ondersteuning waar nodig. In de praktijk kan een budgethouder gebruikmaken van:

- een vertegenwoordiger
- een gewaarborgde hulp
- een budgetbeheerder
- ondersteuning vanuit het sociale netwerk
- of andere vormen van ondersteuning die verantwoord beheer mogelijk maken.

De huidige formulering sluit onvoldoende aan bij deze wettelijke systematiek en kan ertoe leiden dat inwoners al bij voorbaat worden ontmoedigd of uitgesloten op basis van kenmerken die niet rechtstreeks verband houden met hun daadwerkelijke PGB-vaardigheid.

Ook vanuit juridisch perspectief is terughoudendheid geboden. Een algemene negatieve vooronderstelling op basis van een beperking, diagnose of sociale situatie kan leiden tot indirect onderscheid tussen groepen inwoners. Dat is moeilijk verenigbaar met het uitgangspunt van gelijke behandeling, het maatwerkbeginsel van de Jeugdwet en de uitgangspunten van het VN-Verdrag Handicap, waarin juist wordt uitgegaan van participatie, ondersteuning en individuele beoordeling.

Daarnaast moet worden meegewogen dat de Sociale Verzekeringsbank (SVB) de betalingen verricht en diverse controlemechanismen bevat die oneigenlijk gebruik van middelen helpen voorkomen. Hierdoor bestaat reeds een belangrijke waarborg voor rechtmatige besteding van PGB-gelden.

Het amendement behoudt daarom uitsluitend die omstandigheden die direct relevant zijn voor de beoordeling van verantwoord budgetbeheer:

- aantoonbare fraude in de recente voorgeschiedenis
- en het feitelijk niet kunnen begrijpen of uitvoeren van de aan het PGB verbonden verplichtingen, ook niet met passende ondersteuning.

Met deze wijziging wordt:

- de beoordeling beter in lijn gebracht met artikel 8.1.1 van de Jeugdwet
- de nadruk gelegd op feitelijke bekwaamheid in plaats van diagnoses of omstandigheden
- maatwerk beter geborgd
- de toegankelijkheid van het PGB behouden
- het risico op indirecte discriminatie verminderd
- en de juridische houdbaarheid van de verordening versterkt.

Hiermee wordt voorkomen dat kwetsbare inwoners op voorhand worden uitgesloten van een voorziening die juist bedoeld is om passende en op de individuele situatie afgestemde ondersteuning mogelijk te maken.

Charlotte Meiland
HELDER Noordwijk